

DANSKERNES FORBRUG AF PENGE PÅ SPORT OG MOTION

Aline van Bedaf og Maja Pilgaard

Notat /April 2014

Titel

Danskernes forbrug af penge på sport og motion

Forfatter

Aline van Bedaf og Maja Pilgaard

Øvrige bidragydere

Trygve Buch Laub

Layout

Idrættens Analyseinstitut

Udgave

2. udgave, København, april 2014 (august 2014, tabel 7 korrigeret)

Pris

Rapporten kan downloades gratis i vidensbanken på www.idan.dk

ISBN

978-87-92120-76-2 (elektronisk)

Udgiver

Idrættens Analyseinstitut

Kanonbådsvej 4 A

DK-1437 København K

T: +45 3266 1030

E: idan@idan.dk

W: www.idan.dk

Gengivelse af denne rapport er tilladt med tydelig kildehenvisning.

Indhold

Indledning.....	4
Metode.....	6
Voksnes forbrug på sport og motion.....	8
Forbrug på tværs af befolkningsgrupper	9
Forbrug på tværs af idrætsgrene	13
Forbrug på tværs af organiseringsform	14
Børns forbrug på sport og motion	18
Forbrug på tværs af idrætsgrene	20
Forbrug på tværs af organiseringsform	21
Afrunding – Børn og voksnes forbrug på sport og motion	24
Udviklingstendenser og samlet forbrug	25
Litteraturliste	27
Bilag 1: Voksnes forbrug i kroner efter udgift og aktivitet	28
Bilag 2: Børns forbrug i kroner efter udgift og aktivitet	30

Indledning

Dette notat ser nærmere på børn og voksnes pengeforbrug på sport og motion på baggrund af data fra den seneste idrætsvaneundersøgelse, 'Danskernes motions- og sportsvaner 2011'.

Både samfundet, befolkningens aktive deltagelse i sport og motion samt interesse for sport som underholdningsfænomen har over tid gennemgået store ændringer. Befolkningens egen deltagelse i sport og motion er steget markant lige siden gymnastikken og den moderne sport fandt vej til danskernes hjerter i løbet af 1800-tallet (Trangbæk, Hansen, Ibsen, Jørgensen, & Nielsen, 1995; Pilgaard, 2009). Ét af de mest markante udviklingstræk i de seneste 40-50 år er f.eks. voksne og ældres stigende tilbøjelighed til at dyrke sport og motion. I dag er sport og motion en mere eller mindre fast del af hverdagslivet i alle livsfaser, og både drenge, piger, kvinder og mænd tager aktivt del i alverdens sports- og motionsaktiviteter.

Sport og motion dækker dog over andet og mere end aktiv deltagelse. Det er også centrum for en bredere interesse og tilhørende forbrug, når befolkningen følger de bedste sportsstjerner i medierne, deltager som tilskuere til sportsarrangementer og spiller penge på kampe. Sådanne interesser hænger ikke nødvendigvis sammen med egen deltagelse i forskellige aktiviteter. Tværtimod viste allerede tal fra Idans forrige idrætsvaneundersøgelse, 'Danskernes motions- og sportsvaner i 2007', at voksne bruger mere tid på sport og motion i medierne end børn på trods af børns højere deltagelse i egen idrætslig praksis (Pilgaard, 2009). Samtidig finder man ingen forskelle i medieforbrug på tværs af uddannelseslængde, selvom befolkningsgrupper med lange videregående uddannelser ofte er mere idrætsaktive end befolkningsgrupper med ingen eller korte uddannelser.

Dertil viste tal fra 'Danskernes motions- og sportsvaner i 2007', at lidt over halvdelen af alle børn og en tredjedel af de voksne respondenter har været på ferieophold med motionsindhold inden for det seneste år (Pilgaard, 2009). Der er altså væsentlige idrætsrelaterede aktiviteter ved siden af hverdagslivets engagement i sport og motion. Danskerne tager typisk på skiferier eller idrætsskoler, mens feriecentreophold med motionsindhold, vandreferier, cykelferier er noget mindre udbredt.

De senere års undersøgelser af befolkningens aktive og passive interesse for sport og motion antyder altså, at idrætten i høj grad er et område for konsum. Men man har ikke hidtil undersøgt mere detaljeret, hvor mange penge danskerne selv vurderer, at de årligt bruger på specifikke poster inden for sports- og motionsområdet. Kulturvaneundersøgelserne i 1998 og 2004 spurgte således til husstandens samlede forbrug på medlemskontingenter, tøj, sko, udstyr og billetter til sportsarrangementer.

Dette notat dykker længere ned i tallene blandt både børn og voksne og ser på, hvor meget den enkelte bruger på sport og motion fra egen idrætsudfoldelse til rejser, deltagelse i turneringer og stævner, medier og spil på sport. Notatet skelner samtidig mellem 'aktivt og passivt forbrug'. Aktivt forbrug er defineret som penge, den enkelte bruger til egen delta-

gelse i sport og motion, f.eks. medlemskaber, gebyrer til stævner og konkurrencer, køb af tøj, sko og udstyr. Passivt forbrug er defineret som penge, man bruger på at følge sport i medierne, at tage til sportsarrangementer eller at spille penge på sport. Rejser står uden for denne opdeling som en selvstændig kategori, da rejser normalt er enkeltstående begivenheder frataget hverdagens aktiviteter, men som alligevel kan betyde rigtig meget for den enkelte. Rejser kan være vigtige identitet- og livsstilsmarkører.

Det er med andre ord interessant at undersøge, hvor mange penge befolkningen bruger på sport og motion.

Er der forskelle på, hvor mange penge forskellige befolkningsgrupper bruger? Hvordan er forholdet mellem aktivt forbrug på egen deltagelse i sports og motionsaktiviteter og passivt forbrug på at følge sport i medierne, være tilskuer til sportsarrangementer og til at spille på sport? Hænger forbruget sammen med egen deltagelse i sport og motion og graden af involvering i forhold organiseringsform? Hvilke idrætsgrene modsvarer det højeste vs. laveste forbrug? Og er der regionale forskelle i forbruget på sport og motion?

Dette notat giver svar på sådanne grundlæggende spørgsmål ud fra den seneste idrætsvanundersøgelse uden at hævde at have afdækket alle sammenhænge mellem bestemte befolkningsgruppers faktiske forbrug og de faktorer, der kan have indflydelse herpå. Sådanne mere udførlige analyser ligger ud over formålet med dette notat.

Metode

Data til analyserne stammer fra undersøgelsen 'Danskernes motions- og sportsvaner 2011' med svar fra et repræsentativt udsnit af den danske befolkning (godt 2.000 børn (7-15 år) og 4.000 voksne (16 år+)). I spørgeskemaet indgår en række spørgsmål om børn og voksnes pengeforbrug på sport og motion. I spørgeskemaet til voksne er spurgt til følgende:

Hvor mange penge (i hele kroner) bruger du ca. om året på følgende sportsrelaterede udgifter:

- Medlemskab/kontingent (forening, fitnesscenter, aftenskole, internetsite med motionsindhold og lign.)
- Gebyrer (f.eks. til deltagelse i konkurrence, stævne, motionsløb mv., som er ud over det almindelige medlemskab/kontingent)
- Billetter (entré til sportskampe/opvisninger mv. som tilskuer)
- Rejser med motionsindhold (ikke badeferie) (f.eks. skirejse, cykelferie, vandreferie, idrætshøjskoleophold)
- Sports/motionstøj og sko (som er købt til at dyrke sport/motion)
- Udstyr til sport/motion (f.eks. ketsjer, surfbræt, bolde, ski, dans (alle former), køller, rideudstyr, knæbeskyttere mv.)
- Medier (sportsmagasiner, ekstra tv-pakker med formål at se sportskanaler, særlige internetadgange til sport)
- Tips, Oddset og andre væddemål på sport

Børn er blevet spurgt til lidt andre forhold.

Hvor mange penge (i hele kroner) bruger du (dine forældre) ca. om året på følgende sportsrelaterede udgifter (til dig):

- Medlemskab/kontingent (forening, fitnesscenter, aftenskole, internetsite med motionsindhold og lign.)
- Gebyrer (f.eks. til deltagelse i konkurrence, stævne, motionsløb mv., som er udover det almindelige medlemskab/kontingent)
- Billetter (entré til sportskampe/opvisninger mv. som tilskuer)
- Rejser med motionsindhold (ikke badeferie) (f.eks. skirejse, cykelferie, vandreferie, idrætshøjskoleophold)
- Tøj og sko til sport/motion (som er købt til formålet med den enkelte sport/motionsform)
- Udstyr til sport/motion (f.eks. ketsjer, surfbræt, bolde, rideudstyr, knæbeskyttere mv.)

I spørgsmålet til voksne står det ikke specifikt formuleret, at der er tale om udgifter til personligt forbrug, og måske kan nogen have forstået spørgsmålet således, at man skal svare på hele husstandens vegne. Umiddelbart er der dog ingen grund til at tro, at respondenterne systematisk har tolket spørgsmålet i den retning, da der ikke er signifikante forskelle i svarene afhængig af, om man bor alene, med en partner eller med børn.

Resultaterne af børn og voksnes forbrug skal tolkes med forbehold for en vis usikkerhed i betragtning af, at der er spurgt til forbrug inden for det seneste år.

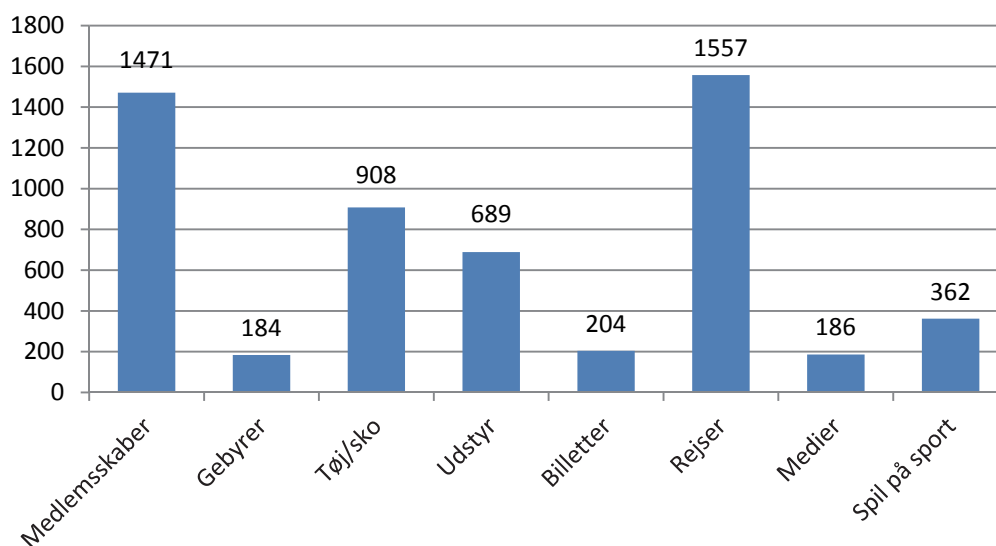
Voksnes forbrug på sport og motion

Voksne danskere (16 år+) bruger i gennemsnit 5.560 kroner om året på sport og motion. Hver ottende dansker (12 pct.) bruger slet ingen penge på sådanne aktiviteter, mens en lidt større andel (15 pct.) bruger over 10.000 kroner om året. Endelig ser man en lille kerne af storforbrugere på 6 pct., der bruger mere end 20.000 kr. om året.

En stor del af de samlede udgifter går til rejser med motionsindhold (1.557 kr. svarende til 28 pct.), hvorefter den næststørste udgift er medlemskaber/kontingenter, som det fremgår af figur 1 herunder.

Opgør man forbruget i aktivt og passivt forbrug, ser man, at de fleste penge går til aktiviteter vedrørende egen aktive deltagelse. I gennemsnit bruger voksne danskere 3.252 kr. på medlemskaber, gebyrer til stævner/konkurrencer, tøj/sko og udstyr (aktivt forbrug) om året, mens 548 kr. går til passivt forbrug på medier (tv-pakker, sportsmagasiner mv.) og spil på sport (Tips, Oddset mv.). Dertil kommer den største post, rejserne, som adskiller sig fra hverdagens forbrug ved typisk at være større enkeltstående begivenheder i løbet af året.

Figur 1: Voksne bruger flest penge på medlemskaber og rejser med motionsindhold (kr.)

Voksne danskernes gennemsnitlige forbrug på idræt, i kroner (n = 3.593).

Ser man på tværs af forskellige befolkningsgrupper, finder man, at mænd i gennemsnit bruger flere penge på sport og motion end kvinder. På tværs af kønnene bruger midaldrende i 40'erne og 50'erne flest penge, mens ældre personer over 70 år bruger færrest. Samtidig går flere af storbyboernes penge til sport og motion sammenholdt med beboere i mindre by- og landområder, mens uddannelse og indkomst også spiller en afgørende rolle. Jo længere uddannelse og jo højere indkomst, desto flere penge bruger man på sport og motion. Endelig bruger idrætsaktive ikke overraskende flere penge end ikke-idrætsaktive.

En samlet regressionsanalyse, hvor alle faktorer indgår i en samlet model og dermed kontrollerer for indbyrdes sammenhænge (f.eks. mellem uddannelse og indkomst, som ofte

hænger sammen), viser, at alle de nævnte baggrundsvariable forbliver signifikante (ikke vist i rapporten). Det betyder, at alle variablene bidrager til at forklare forbrug uafhængig af andre variable.

Når storbyboerne bruger flere penge, skyldes det altså ikke udelukkende, at de oftere har en længere videregående uddannelse end befolkningsgrupper i landområderne. Der er forhold ved at bo i storbyen, som isoleret set fører til et højere forbrug. Dette betyder også, at beboere i Region Hovedstaden generelt bruger flere penge end i de øvrige regioner, men umiddelbart er det storbyfaktoren og ikke regionen som sådan, der giver sig udslag i denne sammenhæng. Forbruget er således meget ens i de øvrige fire regioner.

Forbrug på tværs af befolkningsgrupper

Mænd bruger i gennemsnit flere penge på alle forbrugskategorier undtagen medlemskaber, hvor kvinderne bruger lige så mange penge som mænd (se tabel 1). Mænd køber især mere udstyr og spiller mere på sport end kvinder. For begge køns vedkommende går flest penge dog til medlemskaber og rejser med motionsindhold.

Tabel 1: Mænd har højere forbrug end kvinder på de fleste motions- og sportsudgifter (kr.)

	Mænd	Kvinder
Medlemskaber	1.453	1.489
Gebyrer	250	117
Tøj/sko	986	828
Udstyr	1.009	363
Billetter	301	105
Rejser	1.709	1.403
Medier	276	96
Spil på sport	589	133
I alt	6.573	4.533

Mænd og kvinders forbrug i kroner opdelt efter udgifter (n=3.593).

Aldersmæssigt bruger voksne danskere i 40'erne og 50'erne flest penge på idræt svarende til knap 7.000 kroner om året (se tabel 2). Størstedelen af deres udgifter (over 2.000 kroner årligt) går til rejser med motionsindhold. Lige præcis den post ser dog ud til at være præget af, at disse aldersgrupper ofte har mindre børn. Man ser således, at rejseudgifterne er signifikant højere, hvis man bor med børn, end hvis man bor alene. Samme forskelle finder man ikke på de øvrige poster. Børnefamilierne tager muligvis oftere på rejser med motionsindhold, typisk skiferier, end enlige, eller også bruger de bare flere penge, når de er afsted.

Danskere over 70 år bruger det klart mindste beløb på idræt svarende til 2.267 kroner i gennemsnit årligt. Dette gælder også, selvom man kontrollerer for aktiv deltagelse i sport og motion, om end forbrugsforskellene på tværs af aldersgrupper mindskes lidt, hvis man udelukkende ser på gruppen af idrætsaktive borgere.

Forbrug på medlemskaber og kontingenter viser sig at være rimeligt stabilt i alle aldersgrupper med et beløb på 1.471 kroner om året i gennemsnit, mens de ældre borgere sparer på udgifterne til rejser, tøj, sko og udstyr. Ser man udelukkende på udgifter, som går til aktiv deltagelse (medlemskab, gebyrer, tøj, sko og udstyr), er aldersforskellene generelt mindre udtalte, og her bruger de unge i 20'erne flest penge.

Tabel 2: 40-59-årige bruger flest penge, mens ældre bruger mindst (kr.)

	16-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år+
Medlemskaber	1.523	1.620	1.356	1.479	1.659	1.424	1.170
Gebyrer	162	212	215	253	185	130	58
Tøj/sko	909	1.093	1.186	1.165	923	559	206
Udstyr	511	1.113	752	793	770	406	165
Billetter	165	295	226	267	237	104	41
Rejser	816	1.110	1.812	2.270	2.271	1.337	220
Medier	89	152	195	241	273	135	125
Spil på sport	154	293	200	446	581	424	282
I alt	4.328	5.888	5.943	6.914	6.899	4.519	2.267

Voksnes forbrug i kroner opdelt efter udgifter og alder (n=3.593).

Et kig på uddannelsesniveaets betydning for forbruget på sport og motion viser, at danskere med lange videregående uddannelser i særlig grad bruger penge på rejser (tabel 3). Med et gennemsnit på 3.384 kr. om året rejser de for mere end det dobbelte af, hvad de øvrige uddannelsesgrupper bruger i gennemsnit. Alder, indkomstniveau og aktiv deltagelse i sport og motion er med til at forklare lidt af de uddannelsesmæssige forskelle, men selv når man kontrollerer for disse variable i en samlet model, viser det sig, at uddannelse stadig spiller en rolle. Alene det at have en lang uddannelse betyder altså, at man er mere tilbøjelig til at betale penge for rejser med motionsindhold.

Omvendt varierer udgifter til medlemskaber, deltagergebyrer og medier kun i begrænset omfang på tværs af uddannelseslængde. Disse udgifter kan muligvis opfattes som 'nødvendige' basisudgifter, hvis man ønsker at have et medlemskab eller at følge sport i medierne og er derfor relativt stabile på tværs af uddannelsesniveau.

Endelig ser man, at forbruget på at spille på sport er størst blandt befolkningsgrupper med de korteste uddannelser. Personer med højst en grunduddannelse (svarende til 9. eller 10. klassetrin) bruger i gennemsnit 419 kr. om året, og forbruget falder i takt med stigende uddannelsesniveau til det laveste niveau på 210 kr. om året blandt befolkningsgrupper med de længste uddannelser. Igen ser man, at denne sammenhæng gælder, selvom man kontrollerer for andre faktorer som alder, indkomstniveau og egen idrætsdeltagelse.

Tabel 3: Videregående uddannelse betyder især flere udgifter til rejser med motionsindhold (kr.)

	Grundskole	Gymnasie (eller erhvervsfaglig uddannelse, AMU, specialarbejder-udd.)	Kort videregående uddannelse (under 3 år)	Mellemlang videregående uddannelse (3-4 år)	Lang videregående uddannelse (over 4 år)
Medlemskaber	1.216	1.350	1.706	1.566	1.765
Gebyrer	136	179	243	214	212
Tøj/sko	660	911	999	1.019	1.114
Udstyr	498	831	601	680	810
Billetter	181	210	394	162	200
Rejser	637	1.138	2.199	1.713	3.384
Medier	143	224	199	160	160
Spil på sport	419	444	378	242	210
I alt	3.891	5.289	6.718	5.755	7.855

Voksnes forbrug i kroner opdelt efter udgifter og uddannelse (n=3.265)

Uddannelseslængde hænger ofte tæt sammen med indkomstniveau. Derfor ser man nogle lunde samme mønstre som ovenfor, når man kigger på forbrug på tværs af indkomst som vist i tabel 4. Det generelle forbrug stiger med indkomstniveau med undtagelse af medieforbrug og spil på sport. De rigeste befolkningsgrupper bruger især mange penge på rejser med motionsindhold, hvilket gælder, selvom man kontrollerer for uddannelseslængde, alder og egen idrætsdeltagelse. Man er altså tilbøjelig til at spendere flere penge på rejser, hvis man har en høj indkomst uafhængig af uddannelseslængde. Medlemskabspriserne og forbruget til tøj, sko og udstyr stiger også blandt personer med de højeste indkomster, som altså generelt bare bruger flere penge end befolkningsgrupper med lavere indtjening, også selvom man kontrollerer for aktiv deltagelse i sport og motion.

Tabel 4: Voksne danskere med høj indkomst bruger flest penge på idræt (kr.)

	Under 300.000 kr.	300.000-500.000 kr.	500.001-700.000 kr.	Over 700.000 kr.
Medlemskaber	1.146	1.404	1.448	1.846
Gebyrer	108	168	213	266
Tøj/sko	652	734	969	1.321
Udstyr	305	542	659	978
Billetter	189	146	229	280
Rejser	571	905	1.485	3.268
Medier	167	158	214	243
Spil på sport	396	362	351	403
I alt	3.533	4.420	5.569	8.604

Voksnes forbrug i kroner fordelt efter udgifter og husstandsindkomst (n=3.156).

Byboerne bruger generelt flere penge på sport og motion end befolkningsgrupper i mindre byer og landområder (tabel 5). De betaler især mere for deres medlemskaber, forbruger flere penge på tøj og sko, og de rejser mere end personer bosat uden for de store byer.

Disse sammenhænge kan ikke alene forklares med befolkningssammensætningen i de store byer. Her finder man ganske vist en større andel af personer med videregående uddannelser og høje indkomster samt en større andel af idrætsaktive befolkningsgrupper, som man kunne formode, ville forklare urbane forskelle i forbruget. Men kontrolleret for alder, uddannelse, indkomst og deltagelse i sport og motion viser det sig, at byboerne stadig bruger flere penge end beboere i øvrige dele af landet på alle tre poster (medlemskaber, tøj og sko samt rejser med motionsindhold). Omvendt ser man ingen forskelle på gebyrer til stævner og konkurrencer, billetter til sportsarrangementer, udstyr, medieforbrug og spil på sport på tværs af land-by grænser.

Tabel 5: Storbyboerne bruger flest penge på idræt (kr.)

	København eller hovedstadsområdet	Aarhus, Odense eller Aalborg	En (anden) stor provinsby (15.000 indbyggere eller derover)	En mindre by (mellem 2.000 og 15.000 indbyggere)	På landet eller lille by (under 2.000 indbyggere)
Medlemskaber	1.812	1.454	1.610	1.333	964
Gebyrer	197	189	174	168	200
Tøj/sko	1.062	1.024	958	809	671
Udstyr	756	864	603	559	742
Billetter	265	220	209	179	133
Rejser	2.211	1.813	1.373	1.031	1.211
Medier	185	174	204	176	180
Spil på sport	353	423	407	356	304
I alt	6.841	6.162	5.539	4.611	4.406

Voksnes forbrug i kroner efter forbrug og urbanisering (n=3.518).

Idrætsaktive voksne bruger i gennemsnit to og en halv gang flere penge på sport og motion end de ikke-idrætsaktive (tabel 6). Spil på sport er den eneste udgiftspost, som faktisk er større blandt de ikke-idrætsaktive. De største forskelle i forbruget finder man altså i forhold til aktiv deltagelse, rejser og tilskuer til live-sportsarrangementer, mens udgifterne til de 'passive' aktiviteter som medieforbrug og spil på sport ikke afgøres af egen deltagelse.

Man kan undre sig over, at ikke-idrætsaktive overhovedet angiver at have udgifter til aktiv deltagelse som medlemskaber, gebyrer, tøj, sko og udstyr. Men det kan have sine naturlige forklaringer. F.eks. er det muligt, at nogle idrætsligt inaktive har været involveret i aktiviteter inden for det seneste år, har betalt for et medlemskab, de ikke gør aktivt brug af, eller bruger sportstøj, måske som fritidstøj, uden at være idrætsaktiv.

Tabel 6: Spil på sport er den eneste udgiftspost, som ikke-idrætsaktive voksne bruger flere penge på end idrætsaktive voksne (kr.)

	Ja, idrætsaktiv	Ja idrætsaktiv, men ikke for tiden	Nej, ikke idrætsaktiv
Medlemskaber	1.884	1.122	244
Gebyrer	257	67	28
Tøj/sko	1.182	656	172
Udstyr	849	701	164
Billetter	237	214	93
Rejser	2.033	1.142	412
Medier	208	154	118
Spil på sport	345	343	457
I alt	7.004	4.400	1.687

Voksnes forbrug i kroner opdelt efter udgifter og deltagelse i sport/motion (n=3.480)

Forbrug på tværs af idrætsgrene

De foregående analyser har fokuseret på forbrugsforskelle på sport og motion på tværs af en række baggrundsvariable. I det følgende vil fokus være på, hvorledes forbruget på sport og motion varierer på tværs af karakteren af idrætsdeltagelsen blandt idrætsaktive udøvere. Inden for hvilke idrætsgrene bruger udøverne flest vs. færrest penge? Og hvordan varierer forbruget i forhold til måderne at organisere sin idræt på?

Analyserne giver mulighed for at undersøge, hvor mange penge danskerne i gennemsnit bruger på sport og motion afhængig af, hvilke aktiviteter de dyrker. Da mange voksne dyrker flere forskellige aktiviteter, siger tallene dog ikke noget om, hvorvidt pengene bliver brugt til den specifikke idrætsgren, men i visse tilfælde mere at de enkelte idrætsgrene afspejler forskellige idrætskulturer med forskellige forbrugsmønstre. F.eks. bruger vinterbadere i gennemsnit 11.660 kr. om året på sport og motion. Det er relativt mange penge, men udtrykker næppe, at vinterbadning er en dyr aktivitet i sig selv, men snarere at man kan tale om en generel idrætsaktiv livsstil blandt mange vinterbadere.

Blandt de tolv største sports- og motionsaktiviteter for voksne er golfspillerne uden sammenligning de idrætsudøvere, der bruger flest penge på sport og motion. Golfspillerne bruger langt flere penge end andre idrætsudøvere på de fleste udgiftsposter. Udgifter til medlemskaber er dobbelt så store som blandt udøvere i nogen af de andre store idrætsaktiviteter, og forbrug på udstyr og rejser hjælper også godt til med at hæve forbruget. Dernæst ser man, at cykelrytterne (på landevej og i spinninglokalerne) bruger mange penge. De har også mange udgifter til udstyr og rejser, men landevejsrytterne har færre medlemskabsudgifter end spinningfolket, der formentlig betaler for medlemskab til et fitnesscenter el. lign.. Omvendt har gymnasterne færrest udgifter blandt de tolv største aktiviteter efterfulgt af personer, der vandrer/går ture.

Man ser også, at fitnessudøvere (styrketræning, aerobic og spinning) samt yogaudøvere har relativt høje medlemskabsudgifter (minimum 2.000 kr. om året). Motionsløberne ligger jævnt i forbrug, og de har især udgifter til tøj, sko og rejser.

Tabel 7: Golf er den dyreste idræt blandt de 12 største voksenidrætter (kr.)

	Jog- ging/ moti- onsløb	Styrke- træning	Van- dreture	Aero- bic/ step/ Zumba	Gym- nastik	Svøm- ning	Spin- ning/ kondi- cykel	Fod- bold	Lande- vejscyk- ling	Bad- minton	Yoga	Golf
Medlem- skaber	1.618	2.524	1.209	2.194	1.558	1.813	2.448	1.827	1.373	1.883	2.470	5.530
Gebyrer	268	216	143	122	108	315	228	218	444	289	100	717
Tøj/sko	1.455	1.306	860	1.194	723	1.212	1.557	1.414	1.563	1.267	1.002	1.679
Udstyr	790	808	514	567	327	1.266	1.106	1.126	1.886	977	345	2.126
Billetter	282	297	158	137	88	198	317	615	285	331	109	484
Rejser	2.503	2.017	1.868	1.774	1.312	2.688	2.666	1.804	3.019	2.236	1.840	3.933
Medier	193	228	172	132	89	220	258	427	305	288	74	492
Spil på sport	333	356	314	131	195	342	501	710	451	546	105	800
I alt	7.441	7.751	5.239	6.252	4.401	8.054	9.178	8.142	9.326	7.826	6.046	15.761

Voksnes forbrug i kroner efter udgifter og aktivitet (n=3.593).

En samlet tabel med forbruget i 33 forskellige idrætsgrene er vist i bilag 1. Det mindste forbrug finder man blandt udøvere af 'traditionelle' foreningsaktiviteter som volleyball, badminton, gymnastik, dans og atletik.

Omvendt bruger udøvere af aktiviteter som tennis og golf, mountainbike, triatlon/duatlon, sejlsport, skøjteløb og vinterbadning over 11.000 kr. i gennemsnit om året. Udgifterne blandt voksne ryttere ligger også i den lavere ende, hvilket umiddelbart kan virke underligt i betragtning af ridesportens mange udgifter til udstyr, opstaldning af heste, deltagelse ved konkurrencer mv. Men sådanne udgifter har man ikke, hvis man blot betaler for at gå til ridning én gang om ugen, på samme måde som man betaler for at gå til gymnastik. Det tyder på, at størstedelen af voksne ryttere er involveret i sporten på 'motionsplan' og derfor har relativt få udgifter.

Forbrug på tværs af organiseringsform

Organiseringen af sport og motion har også betydning for, hvor mange penge man bruger på sport og motion, som det fremgår af tabel 8 herunder. Det kan umiddelbart virke overraskende, at medlemmer af firmaidrætsforeninger gennemsnitligt bruger flere penge på sport og motion end udøvere i private/kommercielle centre. Det skyldes dog, at 64 pct. af alle firmaidrætsudøvere er mænd, som generelt bruger flere penge på sport og motion end kvinder. Som det fremgår af tabellen herunder, er det ikke medlemskabsposten, der er stor

blandt firmaidrætsudøvere, men i stedet udgifter til rejser samt de 'passive' poster som medier og spil på sport.

Idrætsaktive udøvere i private/kommercielle centre bruger flere penge på medlemskaber end idrætsaktive under andre organiseringsformer, og aftenskoledeltagerne har generelt få udgifter til udstyr. Det skyldes, at aftenskoledeltagerne udgøres af 92 pct. kvinder, som generelt sparer på udstyret, og samtidig er der ofte tale om motionsformer med relativt få krav om udstyr (f.eks. gymnastik og yoga).

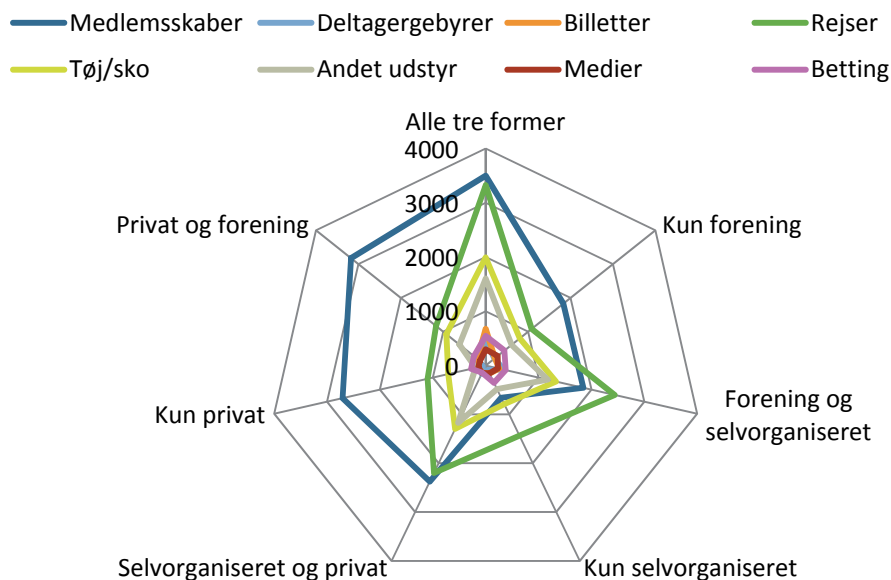
Tabel 8: Kommercielt organiserede idrætsaktive bruger flest penge på udgifter til egen aktive deltagelse i sport og motion (kr.)

	Forening	Privat/ kommercielt regi	Firmaidræt (arbejde)	På egen hånd	Aftenskole
Medlemskaber	2.136	2.851	1.879	1.574	2.165
Gebyrer	307	215	375	228	135
Tøj/sko	1.236	1.285	1.393	1.162	813
Udstyr	1.033	975	1.144	928	261
Billetter	293	291	528	240	144
Rejser	2.084	2.087	2.813	2.076	1.702
Medier	248	184	320	200	200
Spil på sport	411	298	429	354	70
I alt	7.748	8.196	8.881	6.762	5.490

Voksnes forbrug i kroner efter udgifter og organisering (n=3.593)

Mere end én ud af tre voksne danskere dyrker aktiviteter i regi af mere end én organiseringsform. Ikke overraskende bruger man flere penge på sport og motion, hvis man f.eks. både har et foreningsmedlemskab og betaler kontingent i et kommercielt fitnesscenter. Figur 2 herunder illustrerer forskellene i udgiftsniveau blandt personer, der er organiseret i hhv. ét, to eller tre af de tre mest almindelige organiseringer (foreningsregi, privat/kommercielt regi og på egen hånd). Voksne, der benytter sig af alle tre organiseringsformer, har et forbrug på ikke mindre end 12.388 kr. om året.

Figur 2: Idrætsaktive i mere end ét regi bruger mange penge på medlemskaber (kr.)

Voksnes forbrug i kroner efter udgifter og organisering i ét, to eller tre regi (n=3.593)

Ser man omvendt udelukkende på forskelle mellem personer, der er organiseret i ét regi (39 pct. af voksne danskere), finder man, at udgifterne til medlemskab er højest i privat/kommercielt regi med et gennemsnit på 2.691 kr. mod 1.798 kr. i foreningsregi, 1.290 kr. i aftenskoleregi, 996 kr. i firmaidrætsregi og 610 kr. blandt personer, som udelukkende dyrker sport og motion på egen hånd (Se tabel 9). Sidstnævnte virker besynderligt, da disse personer netop ikke er medlem nogen steder. Måske udtrykker det passive støttemedlemskaber i foreninger, hvor deres børn er aktive, eller de selv tidligere har været aktive, eller også kan det være udtryk for, at nogle inden for det seneste år har betalt medlemskab, selv om de ikke længere dyrker aktiviteter i dette regi.

Tabel 9: Udøvere i private/kommercielle centre bruger flest penge på medlemskaber, men foreningsaktive bruger generelt flest penge på sport og motion (personer organiseret i ét regi) (kr.)

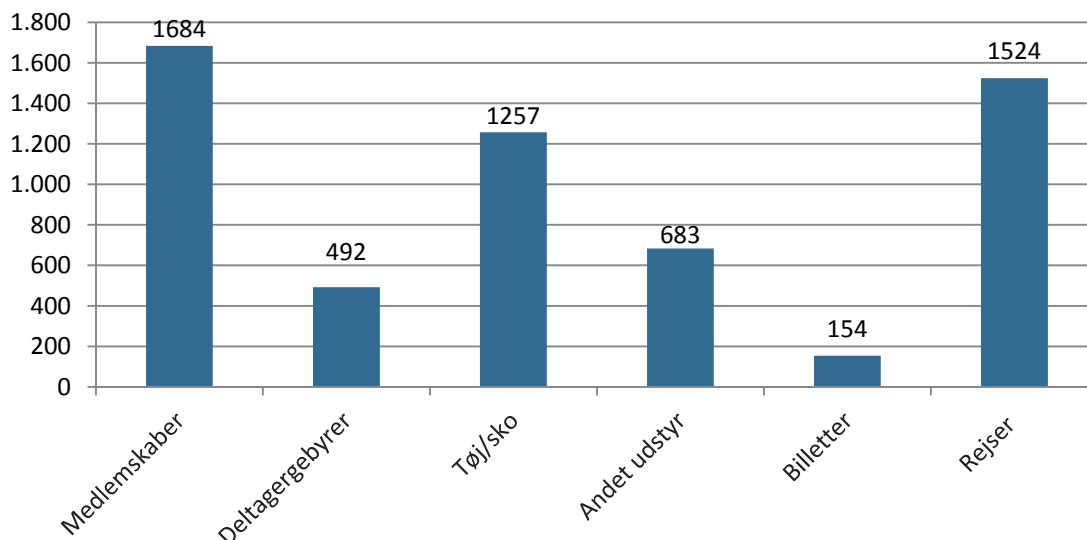
	Kun forening	Kun privat/ kommercielt regi	Kun firmaidræt (arbejde)	Kun på egen hånd	Kun aftenskole
Medlemskab	1.798	2.691	996	610	1.290
Gebyr	207	56	996	95	0
Tøj/sko	785	683	526	756	61
Udstyr	600	170	90	461	4
Billetter	218	145	76	164	0
Rejser	1.054	960	1.030	1.390	495
Medier	292	106	138	161	0
Spil på sport	443	256	74	370	22
I alt	5.397	5.067	3.926	4.007	1.872

Voksnes forbrug i kroner efter udgifter og organisering i ét regi (n=3.593)

Børns forbrug på sport og motion

Børns gennemsnitsforbrug på sport og motion ligger på godt 5.800 kr. om året, hvilket overstiger voksnes forbrug en smule. De fleste penge går til medlemskaber og rejser, mens tøj og sko koster 1.257 kr. om året i gennemsnit for et barn mellem 7 og 15 år. Figur 3 herunder viser en samlet oversigt over børns (eventuelt gennem deres forældres) forbrug på sport og motion.

Figur 3: Børns udgifter til sport og motion (kr.)

Drenge bruger i gennemsnit flere penge om året på sport og motion end piger. Drenge har flere udgifter til tøj/sko og rejser, men omvendt er pigernes kontingenter dyrere end drengenes.

Tabel 10: Piger bruger flest penge på medlemskaber, drenge på motionsrejser (kr.)

	Drenge	Piger
Medlemskaber	1.409	1.963
Gebyrer	506	478
Tøj/sko	1.426	1.085
Andet udstyr	721	645
Billetter	196	111
Rejser	1.930	1.112
I alt	6.188	5.394

Drenge og pigers forbrug i kroner fordelt på typer af udgifter (n=1.950)

Forbruget stiger i takt med alderen. Teenagere mellem 13 og 15 år bruger næsten 2.000 kr. mere om året end 7-9-årige. Med alderen stiger udgifterne især til udstyr og gebyrer ved deltagelse i stævner eller konkurrencer. Tøj og sko bliver også dyrere, mens kontingenterne

forbliver på samme niveau. Kontingenterne ser endda ud til at være lidt lavere for 13-15-årige, men forskellene til de øvrige aldersgrupper er ikke signifikante.

Tabel 11: Børns forbrug på sport og motion stiger med alderen (kr.)

	7-9 år	10-12 år	13-15 år
Medlemskaber	1.702	1.768	1.578
Gebyrer	209	586	687
Tøj/sko	946	1.319	1.512
Andet udstyr	354	626	1.079
Billetter	123	165	174
Rejser	1.397	1.533	1.645
I alt	4.730	5.996	6.674

Børns forbrug i kroner opdelt efter udgifter og alder (n=1.950)

Geografiske forskelle eksisterer i et begrænset omfang i forhold til børn og unges deltagelse i sport og motion. Nogle aktivitetsformer dyrkes mere i storbyen, mens andre er mere populære i provinsen, og endnu andre er mest fremtrædende i landområderne. Ofte skyldes geografiske forskelle, at befolkningssammensætningen varierer på tværs af land og by, og derfor er det ofte mere interessant at kigge på urbaniseringsforskelle frem for regionale forskelle. Traditioner og forankring af aktiviteter i lokale idrætsforeninger og faciliteter betyder naturligvis også noget for geografiske forskelle. I afsnittet om voksnes forbrug på sport og motion ser man nogle interessante urbaniseringsforskelle, som man også kunne formode ville være gældende for børn. Der findes dog ikke en urbaniseringsvariabel i data for børn, og derfor ser analyserne alene på regionale forskelle i stedet.

Børn bosiddende i Region Hovedstaden bruger i gennemsnit 7.272 kr. om året på sport og motion, hvilket er næsten 2.000 kr. mere end gennemsnittet i de øvrige fire regioner, hvor forbruget ligger relativt stabilt. I hovedstadsområdet betaler børn mere for kontingenter og rejser, hvilket modsvarer tendenserne blandt voksne. I de store byer dyrker flere sport og motion i kommercielt regi, som generelt er lidt dyrere end mange foreningsidrætter, og dette er med til at forklare de regionale forskelle. Samtidig er storbyboerne mere rejseglade, og i analyserne af voksne kan dette ikke udelukkende forklares ved, at disse befolkningsgrupper generelt har flere penge mellem hænderne. Der er altså andre forhold ved at bo i storbyen, som gør, at man er mere tilbøjelig til at bruge penge på årlige større begivenheder som at komme ud og rejse.

Tabel 12: Børn i hovedstadsregionen har det største pengeforbrug på idræt (kr.)

	Region Nordjylland	Region Midtjylland	Region Syddanmark	Region Hovedstaden	Region Sjælland
Medlemskaber	1.467	1.587	1.566	2.029	1.598
Gebyrer	499	453	409	606	486
Tøj/sko	1.250	1.195	1.252	1.285	1.326

Andet udstyr	595	461	865	594	991
Billetter	190	156	137	161	136
Rejser	1.179	1.184	1.051	2.598	1.215
I alt	5.179	5.036	5.279	7.272	5.752

Børns forbrug i kroner opdelt efter udgifter og regioner (n=1.949)

Idrætsaktive børn bruger næsten fem og en halv gang flere penge på sport og motion end ikke-idrætsaktive børn, og forskellene skinner igennem på både det aktive og det passive forbrug. Børn, der ikke dyrker regelmæssig sport og motion i fritiden, kommer også sjældnere ud som tilskuere til sportsarrangementer og på årlige rejser med motionsindhold end idrætsaktive børn.

Tabel 13: Idrætsaktive børn bruger flere penge på både aktivt og passivt forbrug (kr.)

	Ja, idrætsaktiv	Ja idrætsaktiv, men ikke for tiden	Nej, ikke idrætsaktiv
Medlemskaber	1.856	767	200
Gebyrer	558	69	61
Tøj/sko	1.361	747	290
Andet udstyr	747	403	77
Billetter	169	65	36
Rejser	1.651	818	500
I alt	6.342	2.870	1.164

Børns forbrug i kroner opdelt efter udgifter og deltagelse i sport og motion (n=1.937)

Forbrug på tværs af idrætsgrene

Tabel 14 viser, hvor mange penge børn, der deltager i de ti mest populære børneidrætsgrene, bruger på de forskellige typer af udgifter. Som også beskrevet i afsnittet om voksne forbrugere, dyrker mange mere end én idrætsgren, og det er ikke muligt at undersøge, om fodboldspillernes forbrug udelukkende går til fodboldaktiviteter, eller om de også bruger nogle af pengene på andre aktiviteter.

Tallene viser, at børn, der går til ridning, har det største forbrug på sport og motion. Umiddelbart virker det meget sandsynligt, at ryttere har et større forbrug end gennemsnittet, i betragtning af de relativt mange udgifter, der følger med ridesporten til udstyr, privat rideundervisning, deltagelse i konkurrencer mv. Således er medlemskab og udstyr nogle relativt tunge udgiftsposter blandt rytterne. Som vist i de tidligere analyser var det ikke tilfældet blandt voksne ryttere, hvis medlemskabsudgifter ligger i den lave ende af forbrugsskalaen. Måske skyldes det, at børn, der går til ridning, også bruger penge på andre aktiviteter? Eller også går børnerytterne til ridning flere gange om ugen, har flere undervisningstimer og deltager mere i konkurrencer, dvs. har en større involvering i sporten end de voksne, som måske oftere rider én gang om ugen på motionsplan.

Af de ti største sports- og motionsaktiviteter blandt børn og unge, bruger gymnasterne færrest penge på sport og motion, som det også var tilfældet blandt voksne. En liste med udgifter til samtlige motions- og sportsaktiviteter, der indgik i undersøgelsen af 'Dansker-nes motions- og sportsvaner 2011' er vist i bilag 2.

Tabel 14: Ryttere har det største forbrug på idræt blandt børn mellem 7 og 15 år (kr.)

	Fodbold	Svømning	Gymnastik	Jogging/motionsløb	Håndbold	Rulle-skøjter/skateboard/waveboard/løbehjul	Badminton	Dans (alle former)	Ridning	Vandreture
Medlemskaber	1.597	1.799	1.741	1.511	1.622	1.569	1.540	2.321	3.691	1.300
Gebyrer	448	292	363	540	672	348	475	299	959	356
Tøj/sko	1.581	1.166	1.113	1.476	1.627	1.296	1.394	1.012	1.357	1.059
Andet udstyr	677	495	396	794	579	857	792	352	2.251	563
Billetter	216	142	118	196	214	154	153	169	130	144
Rejser	1.754	1.664	1.285	2.323	1.630	2.424	1.623	1.292	845	2.482
I alt	6.272	5.558	5.017	6.839	6.345	6.649	5.977	5.444	9.232	5.904

Børns forbrug i kroner pr. top-10 idrætsgrene opdelt efter udgifter (n=4.257).

Forbrug på tværs af organiseringsform

Det er ligeledes muligt at se på børns forbrug på sport og motion afhængig af, hvor deres deltagelse i aktiviteterne er organiseret. Tabel 15 herunder viser, at børn organiseret i privat regi især bruger flere penge på medlemskaber end foreningsorganiserede og selvorganiserede børn.

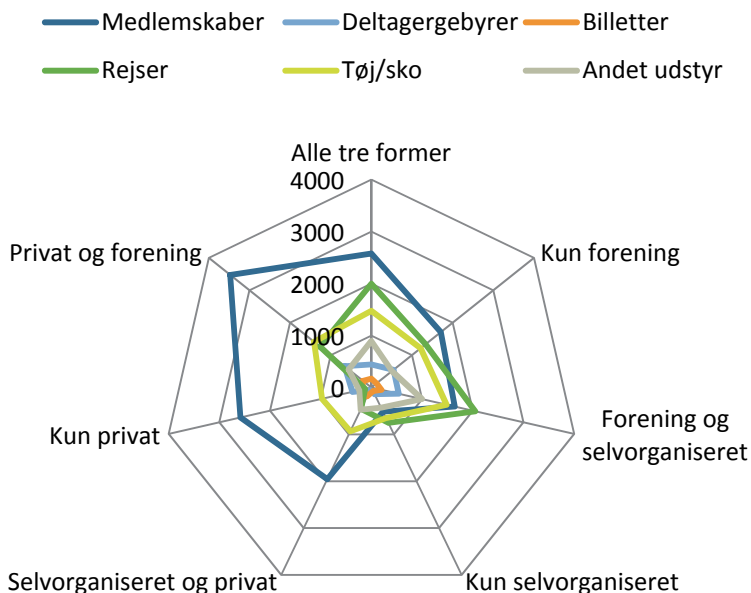
Tabel 15: Børn, der dyrker sport/motion i privat/kommercielt regi har de største medlemskabsudgifter (kr.)

	Forening	Privat/kommercielt regi	På egen hånd
Medlemskaber	1.797	2.859	1.621
Gebyrer	543	481	483
Tøj/sko	1.347	1.347	1.390
Andet udstyr	733	658	921
Billetter	163	186	183
Rejser	1.664	1.373	1.885
I alt	6.245	6.902	6.483

Børns forbrug i kroner pr. organiseringsstype opdelt efter udgifter (n=1.950).

Mange børn er organiseret i mere end ét regi, og børn, der både dyrker foreningsorganiseret- og privatorganiseret sport og motion, betaler næsten 3.500 kr. i gennemsnit om året alene på medlemskaber (figur 4). Det er knap 1.000 kr. mere end børn, der udelukkende dyrker sport og motion på egen hånd, bruger i alt på sport og motion.

Figur 4: Børn, der dyrker privat organiseret idræts bruger mest på medlemskab (kr.)

Børns forbrug i kroner efter udgifter og organisering i ét, to eller tre regi (n=3.593)

Ser man på forbruget blandt børn, der udelukkende er organiseret i ét regi, tegner sig et lidt andet billede af forbruget. Kun få respondenter (n=20) dyrker udelukkende sport og motion i privat/kommercielt regi, og analyserne skal tolkes med forbehold for en vis usikkerhed.

Foreningsaktive børn bruger flest penge på sport og motion, især fordi de har flere udgifter til gebyrer i forbindelse med stævnedeltagelse, tøj/sko og udstyr end andre børn. De rejser også markant mere end andre idrætsaktive børn. Omvendt ser man, at medlemskabet stadig er dyrest i kommercielt regi.

Tabel 16: Medlemskaber er dyrere i private/kommercielle centre, men foreningsaktive bruger generelt flest penge på sport og motion blandt børn og unge, der kun er organiseret i ét regi (kr.)

	Kun forening	Kun privat/kommercielt regi	Kun på egen hånd
Medlemskaber	1.710	2.583	513
Gebyrer	545	375	143
Tøj/sko	1.212	975	651
Andet udstyr	506	239	430
Billetter	127	180	73
Rejser	1.336	125	755
I alt	5.435	4.477	2.566

Børns forbrug i kroner efter udgifter og organisering i ét regi (n=1.950)

Afrunding – Børn og voksnes forbrug på sport og motion

Voksne danskere (16 år+) bruger i gennemsnit 5.560 kr. om året på sport og motion, mens børn mellem 7 og 15 år bruger hele 5.800 kr. om året. Tallene bør tolkes med forbehold for statistiske usikkerheder og upræcise afrapporteringer, da respondenterne er blevet bedt om at angive beløb, de har brugt inden for det seneste år. Samtidig kan man ikke udelukke, at deltagende respondenter i undersøgelsen 'Befolkningens motions- og sportsvaner 2011' generelt er mere aktive og interesseret i sport og motion end ikke-deltagende respondenter. Det er med til at øge gennemsnitstallene. Under alle omstændigheder giver tallene en indikation på, hvor mange penge befolkningen bruger på forskellige poster, og analyserne er især interessante i forhold til at se på forskelle i forbruget på tværs af befolkningsgrupper.

Drenge og mænds forbrug overstiger piger og kvinders, og 'udstyrsnørderiet' blandt mænd hænger i mange tilfælde sammen med de aktiviteter, de dyrker. Voksne mænd er især mere tilbøjelige til at cykle og spille golf, hvilket er idrætsgrene, hvor udøverne generelt har et højt forbrug af penge på sport og motion, mens kvinder i højere grad går til gymnastik, hvor forbruget generelt er relativt lavt. En interessant tankegang kunne være, at nogle mænd ligefrem finder interesse for aktiviteter, hvor de har mulighed for at fordybe sig i materielt udstyr? Værdiundersøgelser viser i hvert fald, at mænd generelt er mere materielt orienterede end kvinder, som omvendt efterlever nogle mere ideologisk baserede idealer (Breivik 2013).

Uddannelsesmæssige forskelle skinner tydeligt igennem i forbruget på sport og motion, og baggrundsfaktorer som alder, indkomstniveau og aktiv deltagelse i sport og motion kan ikke forklare alle disse forskelle. Den tydeligste forskel finder man i forhold til at bruge penge på rejser med motionsindhold, som personer med lange videregående uddannelser bruger mange flere penge på end øvrige befolkningsgrupper. En mulig forklaring herpå kan være, at uddannelse er med til at skabe en positiv holdning og værdi i forhold til det at rejse som en del af at skabe kulturel kapital. Der kan også være en socialiseringsfaktor i forhold til at være vokset op med rejser med motionsindhold som en naturlig begivenhed og afbræk fra hverdagen, som videreføres, når man selv er blevet voksen (og har gennemført en videregående uddannelse).

I forhold til at spille penge på sport finder man den helt modsatte sammenhæng med et forbrug blandt grunduddannede, som er dobbelt så stort sammenlignet med forbruget blandt personer med lange videregående uddannelser. Måske kan man også her tale om en særlig kulturel kapital forbundet med det at satse penge på spil. Det handler ikke nødvendigvis alene om interessen for sport i sig selv, og det hænger slet ikke sammen med egen deltagelse i sport og motion. Analyser fra undersøgelsen 'Danskernes motions- og sportsvaner 2007' viste også, at interessen for at følge sport i medierne ikke varierer på tværs af uddannelse og indkomstniveau (Pilgaard, 2009). Det er med til at forstærke billedet af, at det passive forbrug af sport på tv og øvrige medier samt spil som Tips og Oddset finder vej til mange – især mange mænd – helt uafhængigt af socioøkonomisk baggrund og egen idrætsdeltagelse i hverdagen.

Uddannelse hænger som vist i de foregående analyser tæt sammen med indkomstniveauet. Derfor ser man også afgørende forskelle i forbruget afhængig af, hvor mange penge man har mellem hænderne. Danskere med høje indkomster forbruger generelt mere på alle poster (også i forhold til spil på sport) end danskere, som har færre midler at gøre med. Forskellene er størst i forhold til indkøb af tøj, sko, udstyr og rejser. Sammenhængene gælder også, når man kontrollerer for alder og uddannelse. Man kan således regne med, at befolkningsgrupper med lange videregående uddannelser, som samtidig har en rigtig høj indkomst, vil forbruge signifikant mere end alle andre befolkningsgrupper. De vil især skruer op for køb af tøj, sko, udstyr og rejser.

I storbyen bruger befolkningen flere penge på sport og motion end i mindre byer og landområder. Særligt medlemskaberne er tilsyneladende dyrere i storbyen – primært i København. Analyserne viser, at idrætsaktive i kommercielle centre generelt betaler lidt mere for deres medlemskaber end andre idrætsaktive, og det kan være med til at forklare, hvorfor storbyboerne har højere medlemskabsudgifter end beboere i andre landsdele. De kommercielle udbydere har større markedsandele i forhold til foreningsidrætten i de største byer, og flere dyrker deres idræt under kommercielle organiseringsformer, som altså koster flere penge.

De større udgifter til tøj og sko i storbyen kan tænkes at hænge sammen med en formodet større interesse for mode og udseende i de store byer sammenholdt med beboere i mindre befolkede områder, men dette er en ren formodning, som undersøgelsen ikke siger noget om i sig selv.

Udviklingstendenser og samlet forbrug

Der er ikke hidtil lavet tilsvarende opgørelser over befolkningens forbrug på sport og motion i så detaljeret grad som denne rapport leverer, og derfor er tallene et interessant udgangspunkt for videre analyser af forbrug. Kulturvaneundersøgelsen i 2004 havde dog et afsnit med om forbrug, som gik på husstandens samlede forbrug uden mulighed for at udspecificere beløb til børn og voksne. Kulturvaneundersøgelsen fra 2004 afrapporterer et samlet forbrug til aktiv deltagelse med poster som kontingenter, tøj, sko og udstyr samt forbrug på sportsarrangementer (Bille, 2005). I 2004 brugte en gennemsnitlig husstand 2.091 kr. på aktiv deltagelse og 525 kr. på sportsarrangementer. Dvs. et samlet beløb på 2.616 kr. om året pr. husstand.

Medregner man kun tilsvarende poster fra 2011-undersøgelsen, forbruger voksne 3.456 kr. om året i gennemsnit, mens børn og unge bruger 4.270 kr. om året. I betragtning af at 2004-tallene er baseret på hele husstanden, og 2011-tallene er individuelle, virker det umiddelbart som en meget markant stigning i forbruget over tid – også når man tager forbehold for prisudviklingen. Måske er udviklingen så markant, at det giver anledning til at overveje, om der ligger for store statistiske og metodiske usikkerheder i data til at foretage en reel sammenligning. Er befolkningens forbrug på sport og motion vitterligt steget så markant over de seneste ti år, også når man tager højde for inflation i perioden, eller er der tale om så store forskelle i spørgemetode, at en valid sammenligning ikke er mulig? Svaret kan man kun gisne om på nuværende tidspunkt.

Danmarks Statistik laver også nogle opgørelser over befolkningens forbrug på en række fritidsposter, og to konti indeholder oplysninger om forbrug på sport og motion (Konto 9321 'Udstyr til sport, camping mv.' og konto 9411 'Sportsaktiviteter, tivoli mv'). Her er dog tale om nogle meget brede konti, som dækker fritidsaktiviteter, der ikke har noget med sport og motion at gøre. Derfor vil det være endnu mere usikkert at drage sådanne tal ind i et forsøg på at beskrive en udvikling i forbruget over tid.

Dette notat viser under alle omstændigheder, at sport og motion generelt er et område for stort forbrug blandt danskerne. Laver man et regnestykke over forbruget i 2011 (med forbehold for de upræcise udsving, der måtte være i respondenternes selvrapportering og en mulig overrepræsentation af personer, der bruger relativt mange penge på sport og motion), finder man, at befolkningen tilsammen bruger lidt mere end 28,6 milliarder¹ kroner om året på sport og motion opgjort i 2011-priser. Det vil sige ca. 1,6 pct.² af det samlede bruttonationalprodukt samme år. Voksnes andel udgør 25 milliarder kroner, mens børns andel ligger på ca. 3,5 milliarder kr. De idrætsaktive står for ca. 80 pct. af forbruget svarende til ca. 20 milliarder kroner. De fleste udgifter går til aktiv deltagelse i sport og motion i hverdagen, dvs. medlemskaber (ca. 6,6 milliarder), stævnegebyrer (ca. 8 millioner), tøj og sko (ca. 4,1 milliarder) samt udstyr (ca. 3,1 milliarder). Det passive forbrug, som de ikke-idrætsaktive bidrager til i samme omfang som idrætsaktive, løber op i ca. 840 millioner kr. til medier og lidt over 1,6 milliarder kr. til spil på sport. Endelig rejser den voksne danske befolkning på ophold med motionsindhold for godt 7 milliarder kr. om året.

Især udgifter i forbindelse med egen deltagelse i sport og motion er en relativt stor post i husholdningsbudgettet. Beregnet ud fra tallene i dette notat bruger en kernefamilie med mor, far og to børn i gennemsnit 22.720 kr. om året, eller 1.893 kr. om måneden på sport og motion inklusive rejseaktiviteter. Antager man, at alle i familien selv dyrker sport eller motion, ligger de samlede udgifter på 2.224 kr. om måneden.

Dette notat viser nogle første indikationer på, hvor meget befolkningens forbrug på sport og motion fylder i husholdningsbudgettet. Fremtidige analyser, som tager et større perspektiv på de økonomiske strømme inden for sports- og motionsområdet, kunne give nogle interessante opgørelser over, hvor meget det private forbrug fylder i den danske nationaløkonomi sammenlignet med bl.a. offentlige tilskud og investeringer.

¹ I november 2011 var der 606.036 børn i Danmark mellem 7 og 15 år og 4.520.136 voksne fra 16 år og ældre. Går man ud fra, som tallene viser i dette notat, at børn bruger 5.800 kr. og voksne 5.560 kr. i gennemsnit om året, svarer det til et samlet forbrug på $((5.800 \text{ kr.} * 606.036) + (5.560 \text{ kr.} * 4.520.136)) = 28,6$ milliarder kr.

² Ifølge Danmarks Statistik (<http://www.statistikbanken.dk/NAT02>) var bruttonationalproduktet i Danmark på 1.791.773 millioner kr. i 2011 (løbende priser).

Litteraturliste

Bille, T., Fridberg, T., Storgaard, S. & Wulff, E. (2005). Danskernes kultur- og fritidsaktiviteter 2004– med udviklingslinjer tilbage til 1964. AKF-forlaget.

Bjerrum, H. (2011). *Idrætsrelaterede uddannelser og kurser i Danmark*. København: Idrættens Analyseinstitut.

Breivik, G. (2013). *Jakten på et bedre liv. Fysisk aktivitet i den norske befolkningen 1985-2011*. Universitetsforlaget.

Pilgaard, M. (2009). *Sport og motion i danskernes hverdag*. København: Idrættens Analyseinstitut.

Laub, T. B. (2013). *Danskernes motions- og sportsvaner 2011*. København: Idrættens Analyseinstitut.

Trangbæk, E., Hansen, J., Ibsen, B., Jørgensen, P., & Nielsen, N. K. (1995). *Dansk idrætsliv - Den moderne idræts gennembrud 1860 - 1940*. København: Gyldendal.

Bilag 1: Voksnes forbrug i kroner efter udgift og aktivitet

	Samlet forbrug	Medlemskab	Gebyr	Billetter	Rejser	Tøj/sko	Udstyr	Medier	Betting
Fodbold (n=359)	8.142	1.827	218	615	1.804	1.414	1.126	427	710
Håndbold (n=114)	8.745	2.246	456	1.139	1.348	1.755	824	293	684
Basketball (n=33)	10.933	1.983	412	386	3.142	2.230	2.018	407	354
Volleyball (n=49)	5.722	1.378	252	317	1.604	1.088	624	104	355
Badminton (n=249)	7.826	1883	289	331	2.236	1.267	977	288	546
Tennis (n=106)	12.100	3.088	281	305	4.418	1.661	1.419	514	415
Golf (n=208)	15.761	5.530	717	484	3.933	1.679	2.126	492	800
Jogging/ motionsløb (n=1.208)	7.441	1.618	268	282	2.503	1.455	790	193	333
Orienteringsløb (n=26)	6.888	746	218	240	2.008	1.252	1.585	355	483
Vandreture (n=851)	5.239	1.209	143	158	1.868	860	514	172	314
Rulleskøjter/ skateboard (n=88)	8.416	1.277	224	284	3.335	1.338	1.547	272	138
Landevejscykling (n=316)	9.326	1.373	444	285	3.019	1.563	1.886	305	451
Mountainbike (n=153)	11.926	1.733	492	418	3.776	2.273	2.293	386	558
Ridning (n=68)	7.386	1.971	469	269	1.014	1.204	2.195	134	130
Gymnastik (n=440)	4.401	1.558	108	88	1.312	723	327	89	195
Aerobic/step/ pump/Zumba (n=484)	6.252	2.194	122	137	1.774	1.194	567	132	131
Styrketræning (n=919)	7.751	2.524	216	297	2.017	1.306	808	228	356
Dans (n=198)	5.337	2.172	154	151	1.366	920	325	92	157
Yoga (n=240)	6.046	2.470	100	109	1.840	1.002	345	74	105
Spinning/ kondicykel (n=422)	9.178	2.448	228	317	2.666	1.557	1.106	258	501
Kampsport (n=88)	6.527	2.457	157	179	1.409	1.286	700	176	163
Atletik (n=16)	5.564	627	198	309	2.137	1.398	465	29	401
Triatlon/duatlon (n=19)	13.919	2.621	2.100	167	3.223	2.598	2.924	164	127
Svømning (n=444)	8.054	1.813	315	198	2.688	1.212	1.266	220	342
Roning (n=28)	10.227	2.228	252	2.243	2.603	1.279	1.169	152	301
Kano/kajak (n=63)	10.339	1.950	338	261	4.026	1.518	1.771	310	165
Sejlsport/ surfing/kite (n=59)	13.801	2.223	357	140	6.026	1.547	3.165	162	182
Skøjteløb (n=25)	13.170	2.170	357	289	5.463	1.854	2.515	461	64
Skydning (n=56)	10.790	1.847	521	342	2.623	1.581	2.763	455	659

Jagt (n=115)	9.059	2.348	336	271	2.388	1.113	1.875	256	472
Fiskeri (n=141)	8.887	1.950	433	464	1.658	1.352	1.569	469	992
Handicapidræt (n=10)	2.959	257	102	66	0	345	256	95	1.839
Parkour (n=9)	9.925	1.649	27	166	3.593	2.260	983	588	658
Vinterbadning (n=32)	11.660	1.667	237	116	5.734	1.819	1.586	73	427

Bilag 2: Børns forbrug i kroner efter udgift og aktivitet

	Samlet forbrug	Medlemskab	Gebyr	Billetter	Rejser	Tøj/sko	Udstyr
Fodbold (n=921)	6.272	1.597	448	216	1.754	1.581	677
Håndbold (n=391)	6.345	1.622	672	214	1.630	1.627	579
Basketball (n=97)	6.373	1.207	739	210	2.376	1.260	581
Volleyball (n=75)	4.724	1.509	385	156	809	1.167	697
Badminton (n=315)	5.977	1.540	475	153	1.623	1.394	792
Tennis (n=126)	7.541	2.076	568	173	2.479	1.463	781
Golf (n=57)	10.020	2.470	586	268	3.254	1.961	1.481
Bordtennis (n=176)	6.383	1.552	509	259	1.721	1.558	784
Jogging/motionsløb (n=381)	6.839	1.511	540	196	2.323	1.476	794
Vandreture (n=184)	5.904	1.300	356	144	2.482	1.059	563
Rulleskøjter/skateboard (n=328)	6.649	1.569	348	154	2.424	1.296	857
Landevejscykling (ikke som transport) (n=70)	7.449	1.555	585	205	1.600	1.650	1.855
Mountainbike (n=47)	11.367	1.463	622	133	4.755	1.644	2.750
Ridning (n=190)	9.232	3.691	959	130	845	1.357	2.251
Gymnastik (n=536)	5.017	1.741	363	118	1.285	1.113	396
Aerobic/step/pump/zumba ell. lign. træning på hold (n=72)	6.675	1.878	378	228	1.311	1.262	1.618
Styrketræning (n=172)	8.772	1.839	858	188	2.558	1.842	1.487
Dans (alle former) (n=252)	5.444	2.321	299	168	1.292	1.012	352
Spinning/kondicykel (n=31)	11.754	1.724	923	144	3.487	2.229	3.248
Kampsport (n=129)	5.508	1.643	513	95	1.815	1.035	410
Atletik (n=62)	5.642	1.344	274	142	2.205	1.131	546
Svømning (n=759)	5.557	1.799	292	142	1.664	1.166	495
Kano/kajak/roning (23)	7.033	1.712	455	348	1.946	1.487	1.085
Sejlsport/surfing (n=35)	10.910	1.914	719	257	4.857	1.809	1.354
Skøjteløb (is) (n=55)	6.847	2.378	310	261	2.073	1.306	519
Handicapidræt (n=6)	4.576	1.463	97	208	1.000	1.625	183
Parkour (n=55)	4.719	1.444	211	82	1.273	1.151	559